

2 Απριλίου 2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

**Σημαντική αύξηση των καταγγελιών βίας και παρενόχλησης
στην εργασία**

Ετήσια αύξηση της τάξης του 39% σημειώνουν οι καταγγελίες περιστατικών βίας και παρενόχλησης στην εργασία, σύμφωνα με τη νέα έκθεση πεπραγμένων του αρμόδιου τμήματος της Επιθεώρησης Εργασίας. Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι το ποσοστό αύξησης σε βάθος τριετίας (2022-24), φθάνοντας το 110% - από 151 σε 318 καταγγελίες το 2024.

Για άλλη μία χρονιά η μεγάλη πλειοψηφία (88%) των καταγγελιών αφορά σε περιστατικά βίας (λεκτικής, σωματικής) και παρενόχλησης (ηθικής, ψυχολογικής) και το 12% σε σεξουαλική παρενόχληση, υπογραμμίζοντας τη διαχρονική τάση υποδήλωσης αυτών, εξαιτίας της ιδιαιτερότητας και της δυσκολίας ως προς την απόδειξή τους. Εντούτοις, εντός του 2024 σημειώθηκε υπερτριπλασιασμός των υποθέσεων σεξουαλικής παρενόχλησης, καθώς από 12 το 2023 έφτασαν τις 38.

Όπως τονίζει η Γεωργία Βαζάκη, προϊσταμένη του αυτοτελούς τμήματος της Επιθεώρησης Εργασίας για την παρακολούθηση της βίας και παρενόχλησης στην εργασία: «Πρωταρχικό μέλημα είναι να καταστεί σαφές, στο σύνολο του κόσμου της εργασίας, ότι η ορατότητα ως προς τις ανεπίτρεπτες βίαιες και παρενοχλητικές συμπεριφορές αυξάνεται σταθερά, με την αξιοποίηση του ισχύοντος προστατευτικού πλαισίου, αλλά και μέσω δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης από όλους τους συναρμόδιους φορείς, προς τους οποίους και απαιτείται να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών. Αποτελεί καθήκον όλων μας η επίτευξη συντονισμένων δράσεων σε όλους τους τομείς της καθημερινότητάς μας, ώστε να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε όχι απλά έναν κόσμο εργασίας χωρίς βία και παρενόχληση, αλλά μία ολόκληρη κοινωνία που θα έχει θέσει τα θεμέλια επίδειξης μηδενικής ανοχής σε τέτοιου είδους συμπεριφορές, οι οποίες βάλλουν τον πυρήνα της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας».

Η συντριπτική πλειοψηφία των καταγγελλόντων-θιγομένων από περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης, στα οποία συμπεριλήφθηκαν το 2024 και καταγγελίες τριών αντρών και ενός διεμφυλικού ατόμου, εξακολουθεί να έχει θηλυκό πρόσημο, καθώς στις 34 από τις 38 σχετικές καταγγελίες θιγόμενες φέρονται γυναίκες. Όσον αφορά στο φύλο του καταγγελλόμενου, αυτό συνεχίζει να φέρει αντρικό χαρακτήρα, καθώς και στις 38 σχετικές υποθέσεις φέρεται ότι ο δράστης των καταγγελλόμενων συμπεριφορών σεξουαλικής παρενόχλησης ήταν άντρας. Κοινωνικά στερεότυπα, έλλειψη υποστήριξης, άγνοια ή

υποτίμηση του προβλήματος και φόβοι αντιποίνων είναι λόγοι για τους οποίους οι άντρες συνήθως δεν αναφέρουν την όποια παρενόχληση δέχονται.

Και το 2024 την πρώτη θέση στις καταγγελίες για εν γένει περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία κατείχαν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, σε ποσοστό 28%. Ακολούθησαν με 26% αυτές των ξενοδοχείων και της εστίασης, οι οποίες καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό το φάσμα των υπηρεσιών που παρέχονται στον τουρισμό. Έπονται με πολύ μικρότερα ποσοστά οι κλάδοι υγείας, βιομηχανίας τροφίμων, υπηρεσιών φύλαξης, καθαρισμού και άλλοι.

Όσον αφορά στο φύλο των θιγομένων εργαζόμενων, επί του συνόλου των καταγγελιών για το 2024, το 66% ήταν γυναίκες και το 34% άντρες. Αντεστραμμένα συνεχίζουν να εμφανίζονται τα ποσοστά αναφορικά με το φύλο του καταγγελλομένου προσώπου, όπου την πρώτη θέση κατέχουν οι άντρες, σε ποσοστό 70%. Το αυξημένο σε ετήσια βάση ποσοστό εμφάνισης των αντρών ως τα πρόσωπα που προκαλούν παρενοχλητικές συμπεριφορές, υποδηλώνει ότι, σε ορισμένους χώρους εργασίας, συνεχίζουν να αποτελούν εργασιακή πραγματικότητα παραδοσιακές νοοτροπίες περί υπεροχής του αντρικού φύλου.

Πιο αναλυτικά, σε σύνολο 318 καταγγελιών το 2024:

- 99 επιλύθηκαν με λήψη των πρόσφορων και ανάλογων μέτρων, κατόπιν των σχετικών συστάσεων συμμόρφωσης στις επιχειρήσεις και σχετική παρακολούθηση ως προς την εφαρμογή αυτών, ήτοι ποσοστό 31%.
- 21 ματαιώθηκαν είτε λόγω μη παράστασης κατά την ορισθείσα συζήτηση των καταγγελλόντων προσώπων, είτε λόγω γραπτής σχετικής ανακλητικής δήλωσης των τελευταίων, ιδίως όταν επήλθε μεταξύ των μερών επίλυση ενόψει και της προγραμματισμένης συζήτησης ενώπιον των υπηρεσιών μας, είτε διότι κατά τη συζήτηση δεν αναλύθηκαν περαιτέρω συγκεκριμένα περιστατικά βίας και παρενόχλησης, ώστε να μπορούν να υπαχθούν στην ειδική διαδικασία του άρθρου 18 του Ν. 4808/2021.
- Σε 124 υποθέσεις (39%) έχει καταγραφεί από τον διεξάγοντα τη διαδικασία Επιθεωρητή Εργασιακών Σχέσεων αιτιολογημένη γνώμη σύστασης προσφυγής στα αρμόδια δικαστήρια. Αφενός εξαιτίας αντικρουόμενων ισχυρισμών επί αμφισβητούμενων πραγματικών και νομικών ζητημάτων, που χρήζουν δικαστικής εκτιμήσεως, αφετέρου επειδή δεν κατέστη εφικτό να αξιοποιηθεί ο δικονομικός κανόνας της αντιστροφής του βάρους απόδειξης, καθότι τα ελλιπή στοιχεία περί των καταγγελλομένων δεν ήταν ικανά να θεμελιώσουν την απαιτούμενη αρχή απόδειξης και έτσι ήταν αναπόφευκτη η σύσταση προσφυγής στα αρμόδια να κρίνουν δικαστήρια. Η δικαστηριακή πρακτική έχει αποδείξει ότι η αιτιολογημένη γνώμη του διεξάγοντος τη διαδικασία Επιθεωρητή Εργασίας, που προκύπτει από την ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης και τον πληρέστατο σχετικό φάκελο που συνοδεύει αυτήν, αποτελεί βασική πυξίδα και ακρογωνιαίο λίθο και για το διατακτικό της απόφασης του φυσικού δικαστή.
- Σε 31 υποθέσεις επιβλήθηκαν, με βάση το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, κυρώσεις συνολικού ποσού 57.600 ευρώ.
- Ακόμα 43 υποθέσεις, εκ των τελευταίων ημερολογιακά, βρίσκονται σε εξέλιξη.